

bila pokopana blaga žena in skrbna mati Marija Ratej, ki je tako naglo in nepričakovano morala zapustiti svojo ljubo družino v starosti 59 let. Naj bo vsem blag spomin med nami, naj v miru počivajo!

Sv. Peter na Medvedovem selu. Kot povsod, razsaja tudi pri nas kriza in sušica po naših raztrganih žepih. Kljub temu ne obupamo. Ženili smo se pridno in smo imeli letošnji predpust 13 veselih gostij. Izredno število za našo malo župnijo. Skoraj bi nam bilo godcev zmanjkalo, čeprav jih imamo precejšnje število. Oj zakon, zakon, ti si svet, na tebi stoji vesoljni svet! Hudo je človeku samemu biti, je večkrat rekel naš godec Šucov Tonček. Letošnji predpust se je omožila Micika Tadiņa, pridna družbenica. Micika Klajne dobi pridnega gospodarja Janeza Kobula. Tudi Florjanek, po domače stari Smole, noče več biti sam kljub svojim 73 letom, zato si je izbral nevesto gori v lepem Šmarju. Nevesta je že tudi videla 75 pomladi. Zelimo jima še mnogo let srečnih in veselih. V Lašah se je poročil g. Kovačič, vdovec po rajni Katarini, pridni in zvesti ženi, ki je bila vsem za zgled. Zelimo, da najde v svoji drugi ženi isto srečo, kot mu jo je prinesla njega rajna.

Vransko. Na združitvi občin se dela, pa ni mogoče priti do zaključka. Najprej se je poskušalo, da bi se Polzela in Braslovče združile. Polzelani nočejo drugače, kot če je občinski dom v Parižljah ali pa pri Orešniku na Polzeli. Braslovčanom pa to ni po volji. Sedaj se dela na to, da bi se del gomilske občine priključil Braslovčam, ker bi morala vsaka občina imeti 3000 duš, Braslovče jih pa ima sedaj le 2551.

Viničarski vestnik.

Viničarski red ostane neizpremenjen. Ker smo bili radi zahtev po spremembi viničarskega reda ponovno vznemirjeni, smo se obrnili na Jugoslovansko strokovno zvezo v Ljubljani, naj poišče pri banski upravi, kako je pravzaprav s stalnostjo sedanjega viničarskega reda. Dobili smo ugoden odgovor, ki ga na tem mestu tudi viničarski javnosti sporočamo. Banska uprava je vinogradnikom na njih zahteve odgovorila, da sedanjega viničarskega reda v nobenem oziru ne more spremeniti niti ukiniti. Viničarski red je zakon in je zanj merodajna samo vlada, oziroma narodna skupščina. Zastopniku Jugoslovanske strokovne zveze se je pri tej priliki dalo tudi na znanje, da banska uprava odločno stoji na stališču, naj se sedanji viničarski red izvaja kakršen je. Za preprečitev mnogih nesporazumljenj in sporov med viničarji in vinogradniki je pač treba paziti na to, da se vedno o pravem času sklepajo tozadevni dogovori, oziroma pogodbe, ki jih viničarski red predvideva. Principijelno stoji banska uprava na stališču, da se položaj vinačarjev ne sme poslabšati, kakor so dolžbe sedanjega viničarskega reda. Sedanji viničarski red torej velja in ostane.

Redni občni zbor strokovne skupine viničarjev v Slov. Bistrici se vrši v nedeljo dne 9. marca ob 2. uri popoldne v Ritoznoju. Dnevni red: poročilo odbora in nadzorstva, poročilo tajnika zveze, volitev in slučajnosti. Viničarji iz cele okolice, vsi na občni zbor!

Sklopično predavanje se bo vršilo v nedeljo dne 12. marca, zjutraj ob pol 9. uri, v Katoliškem domu v Ljutomeru, ob 3. uri popoldne pa v društveni dvorani pri Sv. Miklavžu pri Ormožu. »Racionalizacija dela in delav-

Katar v nožnici.

»... Bissulin me pri daljnih več kot 1000 živin ni prevaril.«
Živinozdravnik D. Dösch. Tierärztl. Wochenschr. 19. Jahrg. Nr. 11.
Preprečeno uporabljen.
4 obvezila za eno živino.
Vprašajte živinozdravnika.

Trajno držijo, brez duha, nerazdražljivo! Samo na odredbo živinozdravnika, H. Trommsdorff Fabrik Aachen. — Zastopnik: »Lykosa«, Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska ulica 8.

stvo» bo predvajano v 161 slikah. Viničarji, delavci, pridite!

Nagrado po viničarskem redu 100 Din od orala vinograda so dobili izplačano 3 brunelski viničarji v Slamnjaku nad Ljutomerom v skupnem znesku 1500 Din. Upravitelj je to nagrado vsako leto dosedaj izplačal, ne da bi se trebalo za to prerekati.

Kovinasti zrakoplovi.

Dolgo vrsto let se je boril način gradbe zrakoplova, kakor ga je zasnoval grof Zeppelin, predno se je povspel do popolne veljave. Amerikanska družba za zračni promet »Aircraft Development Corporation« je zgradila zrakoplov, kojega trup je ves iz kovine.

V zrakoplovni tehniki zmaguje v zadnjem času načelo, da bo treba za prihodnost zamenjati les in sukno s kovinami. To načelo so uporabili tudi pri najnovšem kovinastem ameriškem zrakoplovu, ki je ves iz trpežnega ali duraluminija.

Prvi kovinasti zrakoplov.

Zamisli čisto kovinastega zrakoplova nikakor ni nekaj popolnoma novega. Že ob koncu minulega stoletja je zgradil avstrijski izumitelj Schwarz s pomočjo aluminij-fabrikanta Berga v Berlinu zrakoplov, katerega trup je bil iz aluminijaste pločevine. Ta zrakoplov, ki zasluži omenek kot prednik Zeppelina, je bil dolg 40 m, v premeru 12 m in je bil podoben današnjim kovinastim posodam za shrambo petroleja. Ogrodje je bilo iz prečnih in podolžnih nosilcev in je bilo preoblečeno z 0.2 mm debelo aluminijasto pločevino. Prve poskusne vožnje so mnogo obetale. Ob priliki pristanka leta 1897 se je nerodno zgrajeni zrakoplov toliko poškodoval, da ni bilo niti misliti na popravilo. Ker je pa istega leta umrl v največji bedi tudi izumitelj, je zamisel čisto kovinastih zrakoplovov zaspala za par desetletij.

Obnovitev Schwarzovega izuma.

Šele leta 1921 se je oprijel baš kar omenjenega izuma Amerikanec Upson. Med tem časom je namreč znatno napredovala tehnika v predelavi raznih kovin. Novodobni tehnični napredek je zopet omogočil gradnjo čisto kovinastega zrakoplova. Leta 1922 je bila ustanovljena ameriška družba »Aircraft Development Corporation«, ki je uresničila Upsonove načrte. Predpriprave so trajale celih pet let in so znašale stroški dober milijon mark. Izpeljava je do danes toliko napredovala, da so se že vršile poskušnje vožnje.

Kako je zgrajen kovinasti zrakoplov.

Konstrukcija čisto kovinastega zrakoplova zaznamuje znatne razlike od Zeppelina. Pri Zeppelinu je sukneni ali svilnati trup razpet na podolgate in prečne nosilce ter žice, ki vzdržujejo zračni pritisk med vožnjo. Plin za dvig je napolnjen v posebne celice, ki se nahajajo v razdeljeni notrajnosti trupa. Pri čisto kovinastem zrakoplovu je pa notrajni prostor nerazdeljen in zunanja stena trupa ni ojačena od ogrodja. Čistokovinasti zrakoplov ima obliko jajca in ojačujejo ter držijo trup na znotraj le poprečne in podolžne kovinaste gurte, ki so prikovane na notrajnost trupa.

Trup kovinastega zrakoplova je iz duraluminijastih pločevinastih trakov, ki so tesno in neprodorno prikovani eden na drugega. Na ta način zgrajen kovinasti trup poseda to prednost, da je zavarovan napram ognju, ne more skozi prodreti ne voda in ne izpuhtevati plin.

Pločevina je debela 0.25 mm in so porabili za prikovanje posameznih pločevinastih trakov enega na drugega 3,500.000 prikovalnih žebličkov, od katerih ima vsak 9 mm v premeru. Da so zmogli prikovanje, so napravili poseben prikovalni stroj, ki je rezal prikovalne žebličke od žice in jih zabijal skozi luknjice. Stroj je zabil 135 žebličkov v eni minuti in je nadomestil v tem času 128 delavcev, ki bi se bili sicer morali mučiti s prikovanjem na roko.

Čistokovinasti zrakoplov ZMC — 2 je bil zgrajen za ameriško mornarico. Zračna ladja je dolga 45 m, v premeru meri 15 m, gonita jo dva Wright motorja, ki proizvajata 440 konjskih sil. Trup je napolnjen s 6000 kg helij-plina. Zrakoplov tehta 4400 kg in lahko prepelje tovor 1600 kg. Ako odračunamo težo za gorivo, radijo napravo itd., preostane za prevoz uporabljivega tovara 650 kg. Posadko tvorijo 3 možje in poleg teh še imajo prostora 3 potniki, ali pa prtljage 350 kg. Največja brzina znaša 100 km na uro.

Ker se je prvi čistokovinasti zrakoplov obnesel pri poskusnih vožnjah, namerava že omenjena zrakoplovna ameriška družba zgraditi zračno ladjo, ki bo dolga 155 m in bo imelo v gondoli prostora 50 potnikov. Ta bodoči zrakoplov bo opremljen z motorji, ki bodo gonili ladjo z brzino 150 km na uro.

SKRIVALNICA.

Kje je živinozdravnik?